



## **CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ**

SEKRETARIAT  
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04  
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24  
00 - 503 W A R S Z A W A  
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: [sekretariat@cbos.pl](mailto:sekretariat@cbos.pl)

BS/177/2002

### **NASTROJE SPOŁECZNE PRZED KRYZYSEM PARLAMENTARNYM**

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH  
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- W pierwszej połowie października utrzymała się obserwowana w ostatnich miesiącach niewielka poprawa ocen rozwoju ogólnej sytuacji w kraju - 59% badanych uważało, że sytuacja w Polsce zmierza w złym kierunku, a 26% było przeciwnego zdania.
- Utrzymała się też odnotowana w poprzednich miesiącach poprawa opinii o sytuacji politycznej (39% respondentów oceniało ją negatywnie, 11% - pozytywnie, a 38% uznało za przeciętną).
- W porównaniu z sondażem wrześniowym nieznacznie zmalał krytycyzm w ocenie sytuacji gospodarczej - utrzymujące się od września symptomy poprawy w tej dziedzinie szczególnie widoczne są na tle całorocznych wyników badań (w połowie października 65% ankietowanych negatywnie oceniało stan gospodarki, 28% uznało go za przeciętny i zaledwie 4% uważało za dobry).
- Od września poprawiły się opinie o sytuacji w zakładach pracy respondentów - 35% pracujących (wzrost o 5 punktów) pozytywnie ocenia kondycję swoich miejsc pracy, 33% uznaje ją za przeciętną, a 30% (spadek o 5 punktów) - za złą.
- Nie zmieniły się oceny ogólnych warunków życia respondentów i ich rodzin. Nieco gorsze niż przed miesiącem są natomiast oceny warunków materialnych gospodarstw domowych - co trzeci badany (33%, wzrost o 3 punkty) określa je jako złe, tylko co piąty (20%, spadek o 3 punkty) uznaje za dobre, a niemal połowa (48%) uważa, że są przeciętne.
- W połowie października utrzymała się tendencja do spadku pesymizmu w przewidywaniach dotyczących ogólnej sytuacji w kraju w najbliższym roku - 25% badanych (wobec 30% we wrześniu) spodziewało się jej pogorszenia, 15% liczyło na poprawę, a 50% uważało, że nic się nie zmieni.
- Od września niemal nie zmieniły się prognozy rozwoju sytuacji politycznej - 14% badanych spodziewało się jej pogorszenia, 11% wyrażało nadzieję na poprawę, a 63% nie oczekiwało żadnych zmian.

Odnotowane w pierwszej połowie października<sup>1</sup> wskaźniki nastrojów społecznych były zbliżone do wrześniowych. Utrzymały się pewne pozytywne tendencje, takie jak obserwowana w ostatnich miesiącach stopniowa poprawa ocen i prognoz dotyczących rozwoju ogólnej sytuacji w kraju oraz sytuacji politycznej. W porównaniu z sondażem wrześniowym nieznacznie zmalał też krytycyzm w ocenie sytuacji gospodarczej w Polsce - utrzymujące się od września symptomy poprawy w tej dziedzinie szczególnie widoczne są na tle całorocznych wyników badań. W ostatnim miesiącu poprawiły się też opinie o kondycji zakładów pracy respondentów. Mniej pesymistyczne okazały się również prognozy dotyczące ogólnej sytuacji w Polsce w najbliższym roku. Trzeba zaznaczyć, że omawiane wyniki odzwierciedlają stan nastrojów społecznych bezpośrednio przed kryzysem parlamentarnym.

## OCENY

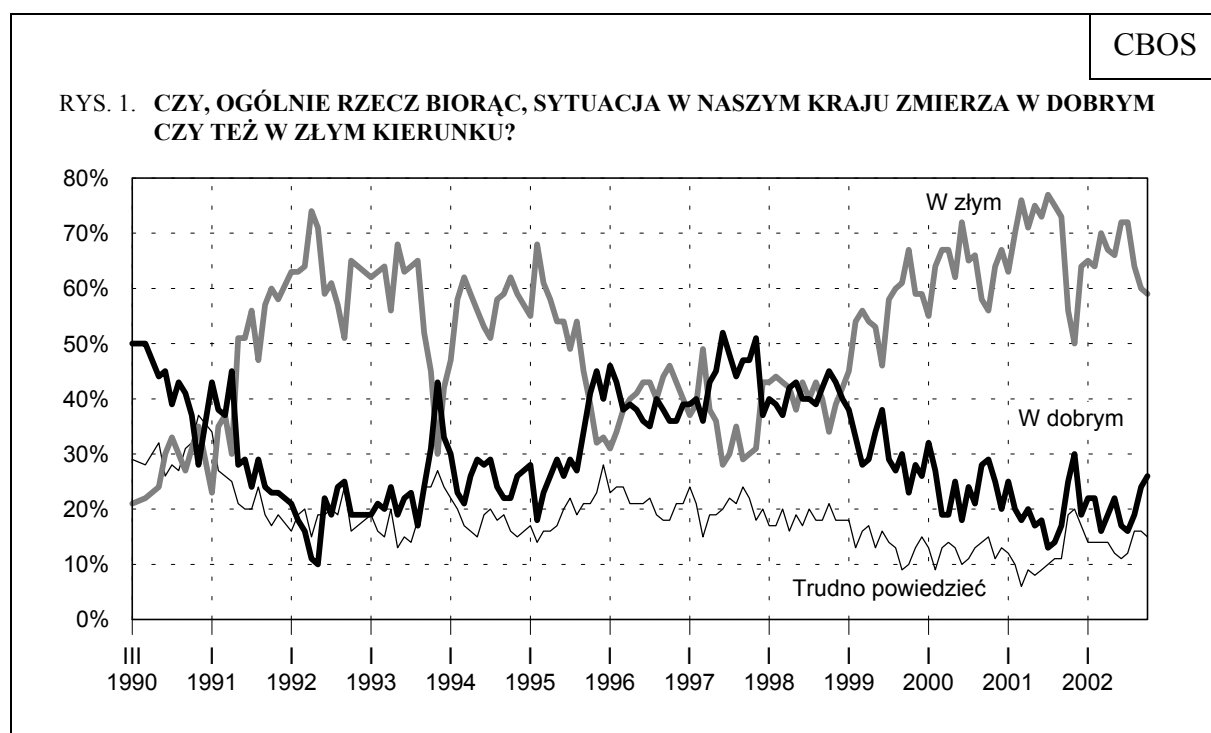
W stosunku do września nie odnotowaliśmy zmian w opiniach o kierunku rozwoju **ogólnej sytuacji w kraju**. Utrzymała się obserwowana w ostatnich miesiącach niewielka poprawa ocen, jednak nadal dominował w nich krytycyzm - trzy piąte badanych (59%) uważało, że sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku, tylko jedna czwarta (26%) była przeciwnego zdania.

---

<sup>1</sup> Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (149) przeprowadzono w dniach 11-14 października 2002 roku na liczącej 1231 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
	2001			2002										
	w procentach													
W dobrym	25	30	19	22	22	16	19	22	17	16	19	24	26	
W złym	56	50	64	65	64	70	67	66	72	72	64	60	59	
Trudno powiedzieć	19	20	17	14	14	14	14	12	11	12	16	16	15	



Rozwój sytuacji w kraju zdecydowanie najlepiej oceniali potencjalni wyborcy SLD-UP (jedynie w tej grupie odnotowaliśmy równowagę ocen pozytywnych i negatywnych), a następnie zwolennicy PO. Bardziej krytyczni w postrzeganiu kierunku rozwoju sytuacji w Polsce byli sympatycy PSL i PiS. Znacznie gorsze opinie na ten temat odnotowaliśmy wśród wyborców LPR, a zdecydowanie najgorsze w elektoracie Samoobrony.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju**									
	dobry					zły				
	VI	VII	VIII	IX	X	VI	VII	VIII	IX	X
	2002									
	w procentach									
SLD-UP	35	30	43	47	43	57	60	39	42	43
PSL	10	13	26	38	32	79	79	46	46	59
PO	36	29	23	43	35	55	53	67	40	42
PiS	23	21	17	21	32	71	70	67	62	61
LPR	12	5	26	9	21	84	83	69	83	62
Samobrona	4	10	16	15	7	93	89	76	75	77
Niezdecydowani, na kogo głosować	12	16	16	22	23	75	58	61	52	56
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	10	10	11	15	17	76	78	72	69	67

\* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych.  
 \*\* Pominięto „trudno powiedzieć”.

W pierwszej połowie października utrzymała się też obserwowana w ostatnich miesiącach niewielka poprawa ocen **sytuacji politycznej**. Nadal jednak opinie negatywne (39%) znacznie przeważały nad pozytywnymi (11%), a niemal dwie piąte badanych (38%) określało sytuację polityczną jako *ani dobrą, ani złą*. Należy pamiętać, że są to opinie wyrażone przed ostatnimi wydarzeniami w Sejmie.

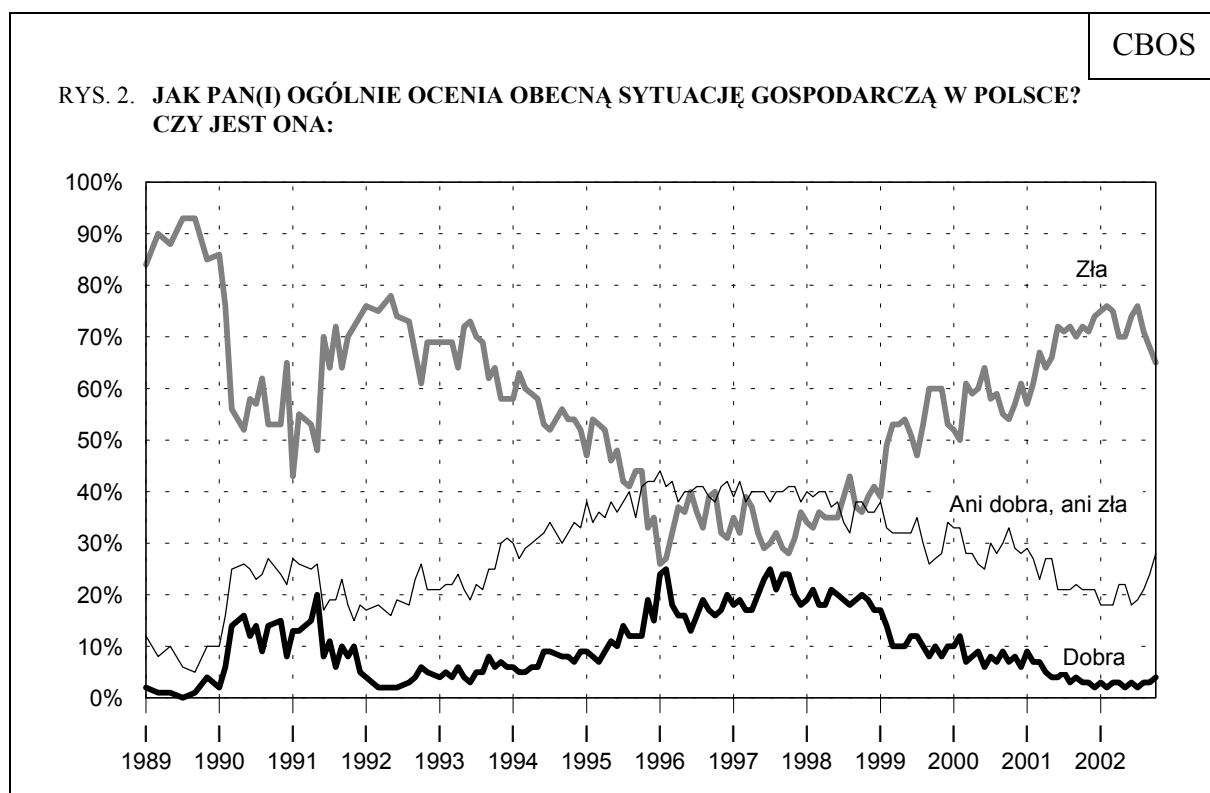
Tabela 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną <b>sytuację polityczną</b> w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
	- dobra	10	12	7	10	9	6	8	9	6	6	9	10
- ani dobra, ani zła	42	41	36	40	38	37	39	37	33	36	37	38	38
- zła	37	33	48	40	42	46	42	42	51	48	42	39	39
Trudno powiedzieć	11	14	9	10	11	11	11	12	10	9	12	13	11

W porównaniu z sondażem wrześniowym nieznacznie zmalał krytycyzm w ocenie **sytuacji gospodarczej** w Polsce - utrzymujące się od września symptomy poprawy w tej dziedzinie szczególnie widoczne są na tle całorocznych wyników badań. Nadal jednak zdecydowanie dominują opinie negatywne - wyraża je dwie trzecie badanych (65%), ponad jedna czwarta (28%) uznaje stan gospodarki za przeciętny i zaledwie 4% ocenia go pozytywnie.

Tabela 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną <b>sytuację gospodarczą</b> w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
– dobra	3	3	2	3	2	3	3	2	3	2	3	3	4
– ani dobra, ani zła	21	21	21	18	18	18	22	22	18	19	21	24	28
– zła	72	71	74	75	76	75	70	70	74	76	71	68	65
Trudno powiedzieć	4	5	3	4	4	4	5	6	5	3	4	5	3



Pominięto „trudno powiedzieć”

W stosunku do września poprawiły się opinie o **sytuacji w zakładach pracy** respondentów (wzrost odsetka ocen pozytywnych i spadek negatywnych po 5 punktów). Obecnie ponad jedna trzecia badanych (35%) pozytywnie ocenia kondycję swoich miejsc pracy, jedna trzecia (33%) uznaje ją za przeciętną, a nieco mniej niż jedna trzecia (30%) - za złą.

Tabela 5

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną <b>sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?</b> Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
<b>Respondenci aktywni zawodowo (ogółem)</b>													
N=	473	451	472	417	437	442	463	484	489	477	450	542	550
– dobra	33	31	30	31	32	29	36	30	29	31	31	30	35
– ani dobra, ani zła	32	34	30	31	36	32	35	36	35	31	30	33	33
– zła	32	32	39	36	31	36	28	31	34	35	36	35	30
Trudno powiedzieć	4	3	1	2	1	3	1	3	2	3	3	2	2
<b>Pracownicy instytucji państwowych i publicznych</b>													
– dobra	35	34	34	33	33	34	40	33	37	38	35	40	42
– ani dobra, ani zła	30	37	26	42	37	34	38	37	37	37	26	32	32
– zła	30	27	38	24	28	32	22	29	24	22	33	26	24
Trudno powiedzieć	4	2	2	0	2	1	0	1	2	3	6	2	2
<b>Pracujący w spółkach o własności prywatnej i państwowej</b>													
– dobra	36	27	26	32	48	42	40	26	28	23	35	30	37
– ani dobra, ani zła	29	34	34	37	33	25	28	44	37	27	26	33	35
– zła	33	36	40	29	16	32	32	27	35	50	37	35	25
Trudno powiedzieć	2	3	0	2	4	1	0	3	0	0	2	1	3
<b>Pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem</b>													
– dobra	41	39	36	37	35	30	43	38	35	35	37	29	34
– ani dobra, ani zła	34	33	34	29	37	38	31	33	37	34	32	37	35
– zła	19	23	30	34	28	30	23	26	27	29	31	31	29
Trudno powiedzieć	5	4	1	0	0	2	3	3	1	2	0	3	3
<b>Pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych</b>													
– dobra	0	2	0	7	4	4	8	8	0	4	7	2	6
– ani dobra, ani zła	30	28	24	8	30	26	51	37	27	16	45	25	21
– zła	70	71	76	85	66	64	41	55	71	79	47	72	73
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	1	6	0	0	3	0	1	1	0

Nie zmieniły się opinie o **ogólnych warunkach życia** respondentów i ich rodzin - ponad jedna piąta (22%) ocenia je pozytywnie i niemal tyle samo (23%) - negatywnie, a ponad połowa (55%) uznaje je za przeciętne (*ani dobre, ani złe*).

Tabela 6

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) <b>rodzinie</b> <b>żyje się:</b>	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
- dobrze	24	22	21	20	22	18	23	18	20	21	22	22	22
- ani dobrze, ani złe	52	52	53	55	55	54	54	54	55	54	52	54	55
- złe	24	26	26	25	24	28	23	27	25	25	26	23	23
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Nieco gorsze niż przed miesiącem są natomiast oceny **warunków materialnych gospodarstw domowych** respondentów (spadek odsetka ocen pozytywnych i wzrost negatywnych po 3 punkty) - co trzeci badany (33%) określa je jako złe i tylko co piąty (20%) uznaje za dobre, a niemal połowa (48%) uważa, że są przeciętne.

Tabela 7

Jak Pan(i) ocenia <b>obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego?</b> Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
- dobre	23	19	23	23	24	18	22	20	19	19	22	23	20
- ani dobre, ani złe	43	47	41	43	45	44	47	45	45	46	46	47	48
- złe	34	34	36	34	31	38	31	35	36	35	32	30	33

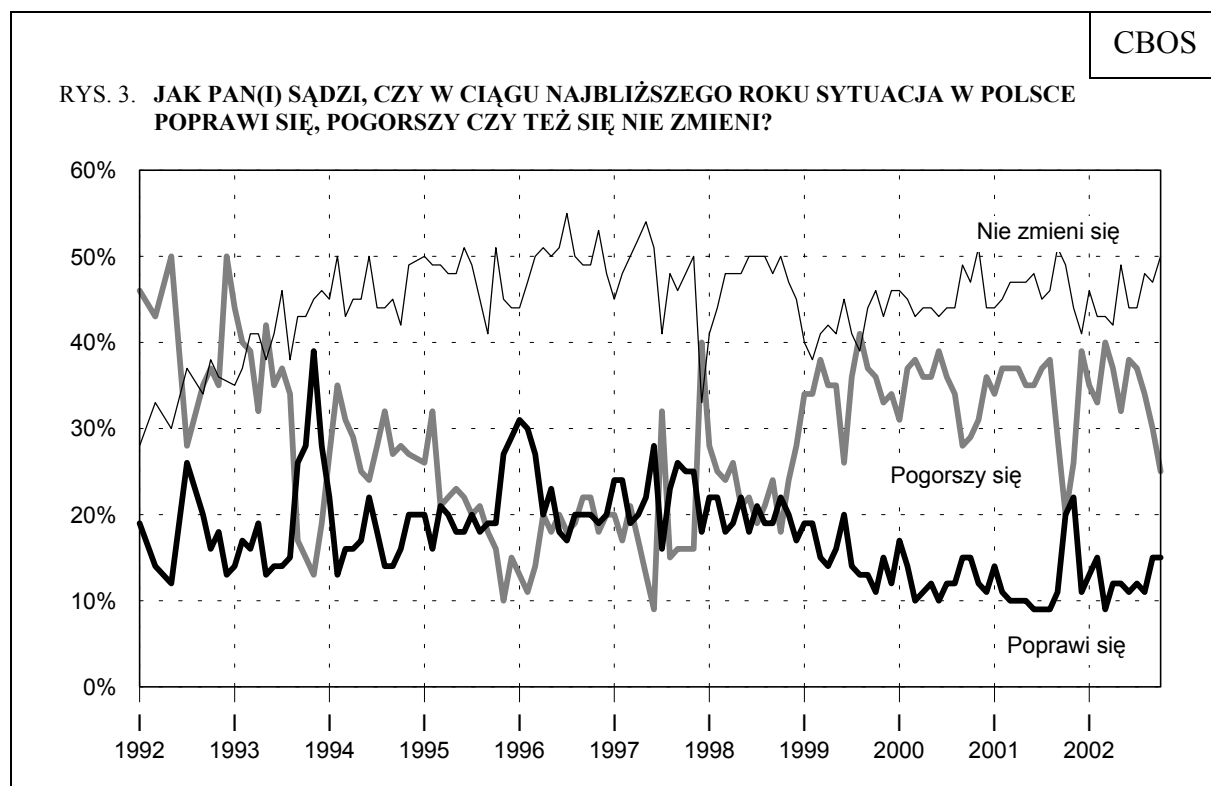


**PRZEWIDYWANIA**

W pierwszej połowie października utrzymała się obserwowana w ostatnich miesiącach tendencja do spadku pesymizmu w przewidywaniach dotyczących **ogólnej sytuacji w kraju** w najbliższym roku. W porównaniu z wrześniem nieco zmalał (o 5 punktów) odsetek pesymistów - co czwarty badany (25%) spodziewał się pogorszenia sytuacji w Polsce, więcej niż co siódmy (15%) liczył na poprawę, a połowa (50%) uważała, że nic się nie zmieni.

Tabela 8

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku <b>sytuacja w Polsce</b> poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
Poprawi się	20	22	11	13	15	9	12	12	11	12	11	15	15
Nie zmieni się	49	44	41	46	43	43	42	49	44	44	48	47	50
Pogorszy się	20	26	39	35	33	40	37	32	38	37	34	30	25
Trudno powiedzieć	10	8	9	7	9	7	9	7	7	7	7	8	10



Pominięto „trudno powiedzieć”

Najwięcej optymizmu w przewidywaniu najbliższej przyszłości odnotowaliśmy wśród potencjalnych wyborców SLD-UP - jedynie w tej grupie w połowie października odsetek optymistów był większy niż pesymistów. Wśród sympatyków PO odsetki te niemal się równoważyły, a w pozostałych elektoratach wyraźnie przeważali pesymiści. W zdecydowanie najciemniejszych barwach postrzegali przyszłość wyborcy Samoobrony.

Tabela 9

Potencjalne elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Prognoza rozwoju ogólnej sytuacji w kraju**											
	poprawa				bez zmian				pogorszenie			
	VII	VIII	IX	X	VII	VIII	IX	X	VII	VIII	IX	X
	2002											
w procentach												
SLD-UP	21	23	31	31	47	54	52	52	26	15	12	9
PSL	13	15	10	13	30	67	58	56	50	13	26	23
PO	12	24	25	16	64	42	52	60	23	30	21	18
PiS	13	11	12	14	51	62	53	55	31	27	33	29
LPR	7	12	12	6	33	42	34	54	52	43	51	18
Samoobrona	16	7	13	10	40	45	48	44	42	47	31	43
Niezdecydowani, na kogo głosować	12	11	14	13	44	50	48	52	20	33	20	20
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	7	6	9	9	42	42	45	46	59	42	36	34

\* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych.  
 \*\* Pominięto „trudno powiedzieć”.

W stosunku do września niemal nie zmieniły się przewidywania rozwoju **sytuacji politycznej** w Polsce. W połowie października jedna siódma badanych (14%) spodziewała się jej pogorszenia, jedna dziewiąta (11%) wyrażała nadzieję na poprawę, a niemal dwie trzecie (63%) nie oczekiwało żadnych zmian.

Tabela 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku <b>sytuacja polityczna</b> w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
- poprawi się	27	22	16	16	17	12	11	10	9	9	10	9	11
- nie zmieni się	49	49	53	53	53	57	59	61	58	58	60	62	63
- pogorszy się	11	14	19	17	16	18	18	15	22	20	17	13	14
Trudno powiedzieć	13	14	12	14	14	13	12	14	11	12	14	15	12

Zbliżone do wrześniowych, lecz nieco mniej optymistyczne, były natomiast prognozy **sytuacji gospodarczej** - co piąty badany (21%) uznał, że w ciągu najbliższego roku ulegnie ona pogorszeniu, co siódmy (14%, spadek o 4 punkty) uważał, że się poprawi, a ponad połowa (56%, wzrost o 4 punkty) - że pozostanie bez zmian.

Tabela 11

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku <b>sytuacja gospodarcza</b> w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
- poprawi się	22	19	12	14	17	12	14	12	11	13	14	18	14
- nie zmieni się	52	48	48	50	47	49	47	54	49	47	50	52	56
- pogorszy się	16	21	31	28	25	29	32	25	32	30	26	20	21
Trudno powiedzieć	10	12	9	8	11	10	7	9	8	10	10	11	9

Nieco zmalał pesymizm odnośnie do **kondycji zakładów pracy** respondentów w najbliższym roku: jedna piąta pracujących (20%, spadek o 3 punkty) spodziewa się jej pogorszenia, jedna dziewiąta (11%) liczy na poprawę, większość jednak (61%, wzrost o 6 punktów) uważa, że się ona nie zmieni.

Tabela 12

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku <b>sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:</b>	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
<b>Respondenci aktywni zawodowo (ogółem)</b>													
N=	473	451	473	423	441	442	471	484	492	480	451	543	548
– poprawi się	13	11	10	9	9	9	13	11	10	11	10	12	11
– pozostanie bez zmian	59	57	55	55	60	56	53	55	57	57	55	55	61
– pogorszy się	19	19	25	27	22	27	23	24	22	21	22	23	20
Trudno powiedzieć	9	13	10	10	8	8	11	10	11	11	13	10	8
<b>Pracownicy instytucji państwowych i publicznych</b>													
– poprawi się	12	8	7	4	4	5	5	10	6	9	7	8	11
– pozostanie bez zmian	57	62	59	68	69	61	62	59	59	62	56	63	59
– pogorszy się	20	19	30	21	21	29	26	27	27	19	24	22	24
Trudno powiedzieć	11	10	5	7	6	5	7	4	8	10	14	8	6
<b>Pracujący w spółkach o własności prywatnej i państwowej</b>													
– poprawi się	12	14	15	12	12	9	14	9	14	15	12	15	16
– pozostanie bez zmian	55	47	50	42	58	54	47	61	50	46	52	41	64
– pogorszy się	23	24	27	35	22	31	27	17	20	35	24	30	13
Trudno powiedzieć	10	15	9	11	8	7	12	13	16	4	12	14	8
<b>Pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem</b>													
– poprawi się	16	14	10	15	14	14	21	11	14	14	13	16	13
– pozostanie bez zmian	64	60	56	59	55	61	50	56	62	60	60	53	61
– pogorszy się	15	12	20	20	22	16	16	23	14	14	17	19	16
Trudno powiedzieć	5	15	14	7	9	9	13	10	11	11	10	12	10
<b>Pracujący w indywidualnych gospodarstwach rolnych</b>													
– poprawi się	13	7	10	1	4	8	1	14	6	5	8	7	0
– pozostanie bez zmian	52	52	56	40	59	39	55	37	51	53	51	58	64
– pogorszy się	22	32	31	54	31	46	34	32	33	33	30	32	28
Trudno powiedzieć	14	9	3	5	5	7	9	18	11	10	11	3	8

W porównaniu z wrześniem stabilne pozostały przewidywania dotyczące **ogólnych warunków życia** respondentów i ich rodzin - niemal jedna piąta (18%) spodziewa się ich pogorszenia, jedna siódma (14%) - poprawy, a ponad połowa (56%) uważa, że nic się w tej dziedzinie nie zmieni.

Tabela 13

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) <b>rodzinie</b> będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2001			2002									
	w procentach												
– lepiej	17	14	13	14	15	12	14	13	12	15	12	13	14
– tak samo	54	55	51	53	52	52	53	53	53	52	54	56	56
– gorzej	18	18	24	23	22	27	21	24	22	22	22	19	18
Trudno powiedzieć	11	13	12	11	11	9	12	11	13	11	12	12	12

★

★

★

W połowie października wskaźniki nastrojów społecznych były zbliżone do wrześniowych. Należy jednak podkreślić, że od dłuższego czasu negatywne oceny rzeczywistości społeczno-politycznej kraju są znacznie częstsze niż pozytywne, a pesymistyczne przewidywania przeważają nad optymistycznymi. Kolejny sondaż ukaze, jaki wpływ na nastroje społeczne miały ostatnie wydarzenia w Sejmie.

Opracowała

Bogna WCIÓRKA

## A N E K S

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza  
w dobrym czy też w złym kierunku?  
(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	59	15	1231
Płeć				
Mężczyźni	30	56	14	588
Kobiety	22	61	17	643
Wiek				
18-24 lat	32	57	11	190
25-34	26	59	15	222
35-44	21	63	16	222
45-54	21	64	16	261
55-64	29	58	13	143
65 lat i więcej	31	50	19	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	21	64	16	451
Miasto do 20 tys.	31	54	15	158
20-100 tys.	24	59	17	241
101-500 tys.	28	57	14	232
501 tys. i więcej mieszk.	35	51	14	149
Wykształcenie				
Podstawowe	20	60	20	324
Zasadnicze zawodowe	22	66	11	330
Średnie	29	57	14	469
Wyższe	40	42	18	108
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	39	45	16	76
Prac.umysł.niż.szczebła	30	57	13	132
Pracownicy fiz.- umysł.	26	62	12	95
Robotnicy wykwalifikowani	22	64	14	98
Robotnicy niewykwalifik.	19	66	14	44
Rolnicy	7	83	10	55
Pracujący na własny rach.	19	59	22	62
Bierni zawodowo				
Renciści	20	67	13	118
Emeryci	31	50	19	230
Uczniowie i studenci	36	53	11	78
Bezrobotni	24	60	16	186
Gospodynie domowe i inni	19	60	21	56
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	35	49	17	179
spółce właścicieli	19	71	10	105
prywatnych i państwa	25	60	16	210
sekt. pryw. poza rolnict.	7	81	12	55
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	19	69	12	185
300-399	23	65	12	91
400-599	23	62	15	200
600-800	24	60	16	205
Powyżej 800 zł	35	51	13	189
Ocena własnych war. mater.				
Złe	14	73	13	402
Średnie	26	56	18	588
Dobre	45	43	12	241
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	21	59	20	70
Raz w tygodniu	27	60	13	622
1-2 razy w miesiącu	23	56	21	199
Kilka razy w roku	25	60	14	219
W ogóle nie uczestniczy	31	52	16	116
Poglądy polityczne				
Lewica	36	51	13	312
Centrum	26	58	16	322
Prawica	29	60	11	249
Trudno powiedzieć	14	67	19	346

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną **sytuację polityczną** w Polsce?  
Czy jest ona:

(%)

	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	38	39	11	1231
Płeć					
Mężczyźni	15	39	39	6	588
Kobiety	8	38	39	16	643
Wiek					
18-24 lat	8	43	41	8	190
25-34	13	39	41	7	222
35-44	11	39	36	13	222
45-54	9	38	43	11	261
55-64	14	31	41	14	143
65 lat i więcej	15	38	31	16	193
Miejsce zamieszkania					
Wieś	9	36	38	17	451
Miasto do 20 tys.	11	47	35	8	158
20-100 tys.	15	37	39	8	241
101-500 tys.	13	36	43	9	232
501 tys. i więcej mieszk.	11	43	40	6	149
Wykształcenie					
Podstawowe	9	32	39	20	324
Zasadnicze zawodowe	8	41	40	11	330
Średnie	13	40	40	8	469
Wyższe	20	44	34	2	108
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	20	47	33	0	76
Prac. umysł. niż. szczebla	9	41	43	7	132
Pracownicy fiz.-umysł.	14	42	38	6	95
Robotnicy wykwalifikowani	14	40	37	8	98
Robotnicy niewykwalifik.	9	39	39	14	44
Rolnicy	7	49	26	18	55
Pracujący na własny rach.	11	37	41	11	62
Bierni zawodowo					
Renciści	9	28	43	19	118
Emeryci	14	37	35	15	230
Uczniowie i studenci	4	47	42	7	78
Bezrobotni	11	32	45	11	186
Gospodynie domowe i inni	3	40	39	18	56
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	16	49	29	5	179
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	12	49	35	3	105
sekt. pryw. poza rolnict.	11	31	47	12	210
prywatnym gosp. rolnym	7	48	25	19	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	5	37	47	10	185
300-399	6	41	40	13	91
400-599	11	36	42	11	200
600-800	12	36	39	13	205
Powyżej 800 zł	15	49	34	3	189
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	33	48	14	402
Średnie	11	40	36	13	588
Dobre	20	42	33	4	241
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	10	26	50	14	70
Raz w tygodniu	11	38	40	11	622
1-2 razy w miesiącu	13	38	33	15	199
Kilka razy w roku	11	40	39	10	219
W ogóle nie uczestniczy	11	43	38	7	116
Poglądy polityczne					
Lewica	23	44	27	7	312
Centrum	11	42	37	10	322
Prawica	5	36	54	5	249
Trudno powiedzieć	6	32	41	21	346

Tabela 3. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

(%)

	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	50	25	10	1231
Płeć					
Mężczyźni	18	51	24	7	588
Kobiety	13	49	25	13	643
Wiek					
18-24 lat	19	48	22	11	190
25-34	15	50	24	12	222
35-44	8	65	23	5	222
45-54	14	51	28	8	261
55-64	16	46	31	7	143
65 lat i więcej	22	37	22	19	193
Miejsce zamieszkania					
Wieś	11	48	28	14	451
Miasto do 20 tys.	23	55	16	6	158
20-100 tys.	13	50	25	11	241
101-500 tys.	17	50	27	7	232
501 tys. i więcej mieszk.	21	50	22	7	149
Wykształcenie					
Podstawowe	15	37	31	17	324
Zasadnicze zawodowe	13	54	24	9	330
Średnie	16	54	22	7	469
Wyższe	18	56	20	6	108
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	18	57	15	9	76
Prac. umysł. niż. szczebla	17	61	19	3	132
Pracownicy fiz. - umysł.	18	54	23	5	95
Robotnicy wykwalifikowani	11	65	15	9	98
Robotnicy niewykwalifik.	18	49	30	4	44
Rolnicy	5	49	33	14	55
Pracujący na własny rach.	13	52	30	5	62
Bierni zawodowo					
Renciści	17	34	32	17	118
Emeryci	19	43	24	15	230
Uczniowie i studenci	13	50	21	16	78
Bezrobotni	15	45	33	7	186
Gospodynie domowe i inni	8	56	18	19	56
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	19	57	19	5	179
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	10	60	20	10	105
sekt. pryw. poza rolnict.	16	54	24	6	210
prywatnym gosp. rolnym	5	52	35	9	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	11	40	36	12	185
300-399	12	55	27	6	91
400-599	10	60	21	10	200
600-800	18	50	22	11	205
Powyżej 800 zł	21	51	24	5	189
Ocena własnych war. mater.					
Złe	10	45	36	10	402
Średnie	16	51	21	11	588
Dobre	22	55	14	9	241
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	8	51	26	14	70
Raz w tygodniu	15	51	24	10	622
1-2 razy w miesiącu	22	47	20	11	199
Kilka razy w roku	13	47	27	13	219
W ogóle nie uczestniczy	16	53	28	3	116
Poglądy polityczne					
Lewica	23	53	18	6	312
Centrum	14	53	25	8	322
Prawica	14	52	27	7	249
Trudno powiedzieć	10	43	28	18	346



Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku **sytuacja polityczna** w Polsce:

	(%)				
	poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	63	14	12	1231
Płeć					
Mężczyźni	13	64	14	9	588
Kobiety	10	62	14	15	643
Wiek					
18-24 lat	18	58	14	9	190
25-34	11	70	10	8	222
35-44	10	65	12	14	222
45-54	10	66	15	9	261
55-64	12	59	18	11	143
65 lat i więcej	7	56	14	23	193
Miejsce zamieszkania					
Wieś	9	61	12	17	451
Miasto do 20 tys.	9	68	10	12	158
20-100 tys.	11	63	19	8	241
101-500 tys.	15	60	15	10	232
501 tys. i więcej mieszk.	13	66	12	9	149
Wykształcenie					
Podstawowe	10	55	16	20	324
Zasadnicze zawodowe	9	65	12	13	330
Średnie	14	65	13	8	469
Wyższe	9	70	16	5	108
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	5	78	14	4	76
Prac. umysł. niż. szczebla	10	73	11	5	132
Pracownicy fiz. - umysł.	12	66	15	7	95
Robotnicy wykwalifikowani	12	73	11	4	98
Robotnicy niewykwalifik.	16	55	14	15	44
Rolnicy	4	64	11	21	55
Pracujący na własny rach.	17	69	5	9	62
Bierni zawodowo					
Renciści	7	60	15	18	118
Emeryci	10	56	14	19	230
Uczniowie i studenci	25	47	12	15	78
Bezrobotni	13	57	20	11	186
Gospodynie domowe i inni	7	67	9	17	56
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	14	65	16	5	179
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	5	83	10	2	105
sekt. pryw. poza rolnict.	12	66	11	11	210
prywatnym gosp. rolnym	4	63	11	22	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	7	62	17	14	185
300-399	12	64	14	10	91
400-599	13	64	13	10	200
600-800	12	65	12	11	205
Powyżej 800 zł	13	68	14	6	189
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	56	22	14	402
Średnie	11	66	10	13	588
Dobre	17	66	9	8	241
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	14	56	12	18	70
Raz w tygodniu	12	64	14	10	622
1-2 razy w miesiącu	13	61	10	17	199
Kilka razy w roku	8	64	15	13	219
W ogóle nie uczestniczy	9	63	18	10	116
Poglądy polityczne					
Lewica	17	64	13	7	312
Centrum	11	65	15	8	322
Prawica	10	66	14	10	249
Trudno powiedzieć	7	57	13	22	346